

בעמלו, ועצם השאיפה הזו היא שנתנה לו שייכות למדרגות הנישאות.

ח. עוד מצינו ביוסף הצדיק שמסר דברי תוכחה על אחיו לפני יעקב אביו, כדכתיב "וַיֵּבֶא יוֹסֵף אֶת דְּבָרָתָם רָעָה אֶל אָבִיהֶם" (ל"ז, ג), ולמרות שעל ידי כך הוא עורר כלפיו שנאה ומדנים, ועמד יחידי מול השבטים, בכל זאת הוא לא נרתע מלהוכיחם, משום שהרגיש כעין אחריות כלפיהם, [ובספר "אפיקי ים" (ריש חלק ב' - בינה במקרא)] העיר שלא כתוב ויבא יוסף את דבתם רעה "אל אביו", אלא "אל אביהם", ללמד שלא היתה כוונת יוסף בשביל הנאת עצמו מעצם הסיפור על אחיו לפני אביו, דהינו בכדי שיעקב יחבבו יותר, אלא רק לענין התוכחה שיעקב יוכיח את השבטים, ולכן כתיב "אל אביהם", ללמד שיוסף סיפר את הדברים כהוויתן ליעקב לתועלת הדבר, כאילו הענין לא נוגע לעצמו כלל, אלא כסיפור לפני אביהם].

וז"ל הן הדברים כאמור לעיל, שעל ידי עמלו של יוסף הצדיק להתמודד בכל הקשיים, כשהיה בודד במלחמה, קנה את כל המעלות להיות כקנין בנפשו.

ט. והנה כתוב בפרשת וישלח את מעשה המאבק שנאבק יעקב אבינו עם שרו של עשו, כדכתיב: "וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיִּאָּבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר" (ל"ב, כ"ה).

כלומר שהתורה מדגישה שהמאבק היה כשיעקב אבינו נותר לבדו מול שרו של עשו, ובכל זאת עמד בנסיון זה.

ואיתא במדרש רבה (ע"ז, א) על פסוק זה: "אתה מוצא כל מה שהקב"ה עתיד לעשות לעתיד לבא, הקדים ועשה על ידי הצדיקים בעולם הזה, הקב"ה מחיה מתים ואליהו מחיה את המתים, הקב"ה עוצר גשמים ואליהו עוצר גשמים וכו', רבי ברכיה בשם רבי סימון אמר וכו', מה הקב"ה כתוב בו ונשגב ה' לבדו' (שעיה ב), אף יעקב ויותר יעקב לבדו", עכ"ל המדרש.

י. ואפשר לבאר דברי חז"ל אלו בהקדם דברי התורה כהנים" ריש פרשת קדושים (פרשה א', אות ב), על הפסוק (קדושים י"ט, ב): "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם" - "אבא שאול אומר פמליא למלך, ומה עליה להיות, מחקה (-לשון חיקוי ודמיון) למלך", עכ"ל.

ופירש המלבי"ם (התורה והמצוה, שם), שכשם שה' ית' קדוש נבדל ונעלה מעל הכל, והבריאה כולה תחת מלכותו ושלטונו, כך האדם שנברא בצלם אלקים, כדכתיב "ויברא אלקים את האדם בצלמו" (בראשית א', כ"ז), צריך להתדמות לדרכי הקב"ה בכך שיקדש עצמו בדרכי ה', ותהא לנשמתו מלכות ושלטון על גופו, ועל ידי התעלות והתקדשות זו הוא מתדמה ומתחקה אחר דרכי הבורא ית'.

ונראה שעל דרך פירוש המלבי"ם, כך הוא הביאור בדברי חז"ל שדימו את מעשה מאבקו של יעקב אבינו להנהגת הקב"ה בבריאה, כלשונם: "מה הקב"ה כתוב בו ונשגב ה' לבדו", אף יעקב ויותר יעקב לבדו", דהיינו שכשם שהקב"ה שולט לבדו בבריאה, ומלכותו בכל משלה, כך היה רצון לפניו ית' שיעקב אבינו יקנה בנפשו את המעלה הזו של כח התגברות ושלטון כשהוא לבדו על כל המפריעים והנסינות המונעות אותו מעבודת ה', ועל כן יעקב אבינו הושם במאבק הגדול עם

ולכן יוסף הצדיק נתבע להשאר עוד שנתיים ימים בבית האסורים, משום שהיה צריך להתנהג במידת הבטחון לפי גודל הסייעתא דשמיא שהונהגה עמו לכל אורך הדרך, כדמצינו בכך שזכה להצליח להתמודד יחידי במערכה מול כל נסיון שעמד כנגדו.

ו. וכך הוא המידה בכל סולם העליה של יוסף הצדיק, שהתמודד בכל הקשיים כשהוא יחידי, ולמרות זאת הצליח, ומתוך כך נתעלה.

וכן מצינו בשעת הנסיון שארע ליוסף הצדיק עם אשת פוטיפר, דאיתא במדרש רבה (וישב פ"ז, ה) שיוסף הצדיק אמר לה: "למוד הקב"ה להיות בוחר מאהובי בית אבא לעולה, לאברהם 'קח נָא אֶת בְּנִי' (בראשית כ"ב), אשמע לך, ושמא אבחר לעולה ואפסל מן הקרבן. דבר אחר: 'וַיֹּאמֶר אֶל אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָיו' - אמר לה למוד הקב"ה להיות נגלה על אוהבי בית אבא בליה, אברהם וכו', יצחק וכו', יעקב וכו', אשמע לך, ושמא יגלה עלי הקב"ה וימצא אותי טמא", עכ"ל.

ובדברים הללו גילו לנו חז"ל את שורש עליתו של יוסף הצדיק, שאפילו כשהיה יחידי במצרים בשעת הנסיון הנורא עם אשת פוטיפר, בכל זאת כל שאיפתו היתה לגדלות, עד כדי שיוכל לזכות לנבואה, הגם שאין הנבואה שורה בארץ מצרים, וכן יוסף שאף לזכות להעלות לקרבן, הגם שאף פעם לא ארע בבריאה שהקב"ה לקח בפועל מבית אבותיו של יוסף קרבן אדם לעולה, דעל נסיון העקידה עצמו דרשו חז"ל שהיה זה נסיון גרידא, אך לא היה המכוון לפני ה' ית' שיצחק ישחט, כדאיתא בגמ' תענית (דף ד',) על הפס': "אֲשֶׁר לֹא צְוִינִי, וְלֹא דִּפְרַתִּי, וְלֹא עֲלֵתָה עָלַי לְפָנַי" (ירמיה י"ט) וכו', "לא עלתה על לבי" - זה יצחק בן אברהם, ופירש רש"י (בד"ה וכתוב): "כלומר שאע"פ שצויתי לו (-לשחוט את יצחק) מעולם לא עלתה על לבי לשחוט בנו, אלא לנסותו מפני קטיגורו - היינו שטן", ולמרות בכל זאת יוסף הצדיק השתוקק לזכות לכל המעלות הללו, ובנוסף לכך שאף לקנותם כשהיה יחידי במצרים בשעת הבלבול המהומה והנסיון הגדול, ומתוך כך זכה לקנות את כל מעלותיו להיות בקנין עצמי בנפשו, שנעשו המעלות בחלק ממנו, ולא רק באדם בעל מעלה, אלא במעלות שנקנו לו בקנין בנפש.

ז. וביסוד זה שהאדם השואף לעלות למעלות נשגבות זוכה לקבל שייכות לאותן מעלות, הגם שאין הנראה שיוכל להגיע לידי קנין אותן המעלות, משום שעצם השאיפה שלו להשיגם היא המקנה לו חלק במעלות הנשגבות, מצינו בדברי חז"ל בעוד דוכתא, דכתיב בתהילים (פ"ט, י'): "אֲתָה מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת הַיָּם בְּשׂוֹא גִלְיוֹ אֲתָה תִּשְׁבַּחֵם", וביאר הזוהר הק' (נח דף ס"ט, בפירושו השני) שהגלים מתרוממים משום שרוצים לראות בהדר כבוד מלכות ה', אך "אתה תשבחם", היינו שמגיע להם שבח על פועלם, למרות שביקשו לראות את מה שאין יכולים לראות, אך עצם השאיפה שלהם מזכה אותם בשבח, והוסיף הזוהר הק', שמכאן למדנו שכל מי שמשתוקק ונכסף להגיע ולראות דרגות גבוהות, אף על גב שאין יכול להגיע לאותן מדרגות בפועל, בכל זאת שבח הוא לו, עכ"ל הזוה"ק.

וכך היא המידה בדרך עליתו של יוסף הצדיק, ששאף להתרומם למדרגות גבוהות, ובפרט כשהיה יחידי

מופקע הדבר שיצטרך לעשות כן, ועוד שחז"ל מגדירים את מה שיעקב אבינו הטמין את דינה בחסרון במעשה חסד - "למס מרעהו חסד", ולכאורה אינו מובן איזה חסרון חסד יש בכך שיעקב אבינו לא מסר את דינה לפני עשו.

אולם לפי האמור אתי שפיר, שאחרי שיעקב אבינו התמודד לבדו במלחמה עם שרו של עשו ונצחו, נתעלה במעלת כח העמידה כשהוא לבדו מול כל קושי ונסיון, וכח זה עבר גם לזרעו אחריו, ואם כן על ידי שיעקב אבינו היה משיא את דינה בתו לעשו, היתה נוצרת אפשרות להביא את עשו לדרך הישר, ולקרבו לתיקון השלם, ולכן יעקב אבינו נתבע כשלא עשה כך, שכל אדם נתבע בפי יכולתו, וביעקב אבינו וכן לצאצאיו קיימת היכולת להתמודד כשהם יחידים במערכה.

יב. ויש בכל זה מוסר השכל גדול, שלפעמים נראה לאדם שאין לו סיועים מן השמים למצבו, והוא כביכול נשאר לבדו עם נסיונותיו, ואל יפול לב האדם בשעה זו, דאדרא מזמינים לו בשעה זו סולם לעליה, דאם יתגבר על הקושי שנראה עומד בנגדו יתעלה, וכל המעלות שיקנה יהפכו להיות חלק מעצמיותו, שהגיעה במצב הזה תקנה לאדם את המעלות להיות בקנין בנפשו.

שרו של עשו כשהוא יחידי, משום שרק כאשר האדם עמל בעבודת ה' ביגיעה עצמית בלי סיועים, אז כל המעלות שרוכש נעשות כקנין בנפשו, שהרי מעלות שנקנות לאדם בגדר מתנה - ללא עמל, אין נהפכות להיות כחלק מעצמיותו, וכבר ביאר ה"בית הלוי" שהמאבק בין יעקב לשרו של עשו היה מאבק על עיקרי האמונה, ודייק זאת מלשון חז"ל (שדרשו את ענין המאבק הזה): "אמר רבי יהושע בן לוי מלמד שהעלו אבק מרגלותם עד כסא הכבוד" (גמ' חולין, דף צ"א.), ואחרי שיעקב אבינו הצליח לעמוד בנסיון המאבק הזה, ובפרט כשהיה יחידי במערכה, נעשה קנין מעלת האמונה קנוי בנפשו, לא רק כאדם בעל תוספת מעלה, אלא המעלה שנקנתה לו נהפכה להיות כחלק מעצמיותו.

יא. ולפי זה אפשר לישב תמיהה גדולה, דהרי איתא במדרש רבה (וישלה ע"ו, ט) שבשעה שיעקב אבינו עמד להפגש עם עשו הטמין את דינה ביתו, משום שחשש שמא עשו הרשע יקחנה, ודרשו חז"ל שיעקב אבינו נתבע על כך, וז"ל המדרש (שם): "רב הונא בשם רבי אבא כהן ברדלא אמר, אמר לו הקב"ה (-ליעקב): "למס מרעהו חסד" (איוב ו') וכו', לא ביקשת להשיאה למהול (-עשו) הרי היא נישאת לערל (-שכם), לא ביקשת להשיאה דרך היתר הרי היא נשאת דרך איסור, הדא הוא דכתיב (וישלה ל"ד, א'): 'ותצא דינה בת לאה', עכ"ל.

וצריך ביאור, הכיצד נתבע יעקב אבינו על כך שלא כפת את דינה לפני רשע כעשו, דהרי לכאורה

**בליל שבת קודש בין קבלת שבת למעריב
ישאו דברים הרבנים הגאונים**

- מורנו 'מרא דאתרא' שליט"א - קוית ה'
- הרב יונתן פרלמן שליט"א - אור אביעזרי
- הרב מנחם גולדברג שליט"א - אילת השחר
- הרב נחמיה אביטל שליט"א - חניכי הישיבות - שושנים
- הרב אבינועם טאובר שליט"א - חניכי ישיבות - פרוייקט
- הרב יצחק אייכנשטיין שליט"א - שוית ה'
- הרב מרדכי ליבר הלוי כהן שליט"א - שערי תפילה
- הרב שלמה לוי שליט"א - תפארת תורה

שיעורי מורנו הגר"י טשזנר שליט"א

'דף היומי בהלכה'
הלכות קריאת שמע

בימים א' - ה' 21:00 - 20:30 בבית הכנסת קוית ה' (היכל שמואל)

הלכות ברכות

השיעור הבא יתקיים א"ה במוצ"ש ויגש

נושא השיעור: היסח הדעת באכילה ושתייה

מוצאי שבת ויגש 21:15 - 20:30 בבית הכנסת קוית ה' (אשכנזי)

חידה: היכן אסור לדבר לא דברי חולין ולא דברי קודש?

לדעת לחיות כיהודי!

לתשומת לב

הוצאות הדפסת הגליון מרובות.
לתרומות, הקדשות והנצחות 0527679598
או בנדריים פלוס:
עניינים נחוצים - תורת רבותינו שבדרום

עם מקדשי שביעי ...

בליל שב"ק מקץ - חנוכה יתקיים

סדר 'מקדשי שביעי'

לבני הישיבות הקדושות

מהשעה 9:00 עד השעה 11:00

לאחמ"כ 'טועמיה...' עשיר לכבוד בני הישיבות,

באולם שמחות שע"י בית הכנסת.

ניתן לקחת חלק בלימוד, לעילוי נשמת וכדו',

וכידוע גודל מעלת הלימוד בשב"ק.

נא לפנות לטל' 053-3165261

רחבת האר"י 1, אונקים

טל' 0799-696-625 | a0799-696-625@gmail.com

לע"נ הרב דוד ב"ר צבי ז"ל נלב"ע כ"ט כסלו תשע"ז
ולע"נ מרת תרצה ב"ר אלעזר ע"ה כ"א כסלו ת.נ.צ.ב.ה.
נדבת יוצ"ח שיח'

דברי חיזוק לתשב"ר לימי החנוכה¹

תלמידים חביבים!

אלפיים מאה שמונים ושש... שנים חלפו...

... שנים רבות וארוכות מאוד מהיום ההיסטורי - יום הנס הגדול - ימי החנוכה.

שנת ג' אלפים תקצ"ז לבריאת העולם - הוא היום, הוא התאריך המיוחד!

ביום כ"ה כסלו קרה הנס וכבשו החשמונאים את בית המקדש מיד היוונים.²

על אף אלפי השנים שחלפו, אנחנו בכל דור ודור בכל תפוצות ישראל בכל שנה ושנה בהתקרב ימי החנוכה, שוב מתפרצת השמחה וההתרגשות לקראת הימים. פעמים ישנה הרגשה כאילו נס הנצחון היה אך עכשיו... גם לנו... בימים אלו... אתמול, שלשום.

... על איזה נצחון, באיזו מלחמה שמחים אנחנו? - להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים... לא!!

... לא על נצחון גופני שקרה באותה עת, שמחים אנחנו. על גזירה ונצחון שונים לחלוטין! "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך"!!...

כשעמדה מלכות יוון הרשעה להשכיחם תורתך... בחיל גדול ועצום הגיעו ממרחקים, צבא מיומן בנשק וכלי מלחמה, פרשים סוסים ופילים כרכרות וכלי משחית... הכל במטרה אחת - לא להורגם ולכלותם גופנית - אלא ללמדם להיות, ח"ו, ככל הגוים בית ישראל - דור חדש מעורטל מיופיו הצנוע וקיום תורתו ומצוותיו - חסר תום וטהרה - עטרת החן של אומתנו הקדושה.

ראו, כמה יגיעה, כמה מאמץ, כמה מסירות לרוע... הכל... כדי לחלל קדושת וטהרת היהודי... כמה רשע... כמה שטנה...

גיבורי כח עם נשים וטף תמימי דרך, עמדו בגאון והתחזקו באמונתם ובזו להם לתקוותם האווילית של יוון הרשעה. אולם, מאידך אהה, רבים חללים הפילה המלחמה, רבים נצודו ברשת הפיתוי ולא עמדו בקושי הניסיון - אלו ה"מתיוונים" שלמדו מדרכי האויב ונתדמו לגויי הארץ, ר"ל.

אך הבטחת הנצח של הבורא ית"ש... "פִּי לֹא יִטֵּשׁ ה' עֲמוֹ וַיִּנְחָלְתוּ לֹא יַעֲזֹב" - עמדה אף הפעם... ואירע הנס!!

וחזרה טהרה לישראל!!

... על נס מופלא זה באו חז"ל - יודעי בינה...

"... וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול..."

... שמונה ימים...!

היו"ט והמועד הארוך ביותר בין כל מועדי השנה - דאורייתא ורבנן.

לא יום אחד... לא יומיים... לא שלשה...! שמונה ימים רצופים להודות ולהלל...

ודאי שגם יום אחד יש בכוחו כח ועוז להשפיע בנו שפע וטהרה כמו כל אור קדושה - אפילו קטן, אפילו דקיק, מסלק הוא ומבריה חושך גדול. אבל כדי שתקבע בנו קדושת הטהרה בקנין נפש לאורך זמן שישפיע לימים רבים, ניתנו לנו ימים אלו - השמונה.

ימי החנוכה שנקבעו להודות ולהלל, הינם עבורנו מתנה מיוחדת - "תחנת עצירה" בשטף ומסלול החיים...

... עצור! האט! קח פסק זמן ושב עם עצמך...

קבץ ואגור אל לבך את כל פלאי ונסי העבר באותם ימים - חסדי ד' ורחמי ונפלאותיו...

השב את כולם לתוכך פנימה בהתפעמות...

... איך נוכל לקיים באמת ובתמים, הודאה, שבח והלל כראוי, כשאינן פינו מלא שירה כים ולשוננו רינה כהמון גליו בהרגשת תודה ושמחה אמיתית?

"תחנת עצירה" זו, מטרתה רבים, אך מסתבר ששנים המה העיקרים; הא', כאמור להתפעל ולהתרגש כדי שנוכל לקיים כראוי ההודאה וההלל. והב', לאסוף לעצמנו - בימים אלו את הכח להתקדש ולהטהר, לימים שיבואו...

... ואולי זהו סוד "שמונת ימים"³:

שבע - הוא ימי מעגל מושלמים בבנין כל דבר בטבע. ולאחריו מתחיל תמיד מעגל חדש של שלימות, החוזר ונשנה שוב ושוב. באו חז"ל והוסיפו את היום השמיני בדווקא וחיברו יחדיו לשמונה ימים - מיד לאחר סיום "מעגל השביעי" להודיענו: לא סיימת! ומיד שגמרת מעגל אחד, חבר אליו ללא הפסקה, את המשך התמדת העמל - בתורה ובטהרה.

השמונה ימים, הם חיבור למעגל נוסף שלם, שמיד מחובר בו המעגל הבא...

- כח ועוצמת ההתמדה - ללא הפסקה ומנוחה...

תלמידים יקרים!

אתם אהובינו נערי החן תלמידי ישיבת המתמידים באופקים - שלא כמו בני נוער אחרים, הנכם!

אזירת קדושת וטהרת לימוד התורה וקיום מצוותיה - היא תפארתכם בכל ימות השנה, ללא לאות הן במסגרת הלימודיות שבת"ת, ובעיקר מתגלה יופיכם המיוחד, בעמל שמעבר לשעות הרגילות - שעות הפנאי, שעות

יחנן שנשאר בחיים, כנשיאם.

3. וזאת למודעי!

כאן לא נגענו כלל בביאורים ידועים רבים ועמוקים על "שמונת ימי חנוכה". אף גם לא בסוד מס' ה"שמונה" בפרד"ס התורה.

ניסינו להסביר בדרכנו בפשט הדברים הקרוב אלינו, ועמו נוכל לקחת חיזוק לעצמנו.

1. מאמר שכתב הרב יוסף גליק זצ"ל ממיטת חוליו מאפיסת כוחות לכבודם של תלמידי ישיבת המתמידים אשר עמד בראשו ונשא את התלמידים כנשא האומן את היונק למעלה מארבעים שנה במסירות אין קץ, ויהיו הדברים לזכרו ולעילוי נשמתו.

2. המלחמה נמשכה עוד דור עד השנה 3,621 לבריאת העולם. אז הכריזו הסנהדרין והעם על שמעון, היחיד מבין בניו של מתתיהו בן